

УКРАЇНА
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ НАВЧАЛЬНО-
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ СИСТЕМИ ОСВІТИ»

вул. Батюка, 20, м. Слов'янськ, Донецька область, 84116 Е-mail: dnmcps@ukr.net, код ЄДРПОУ 38844604

22.06.2021 № 01/03-129

Керівникам органів управління освітою міських рад, райдержадміністрацій, ТГ, військово-цивільних адміністрацій, завідувачам (директорам) методичних служб міст, районів, ТГ, директорам (завідувачам) центрів практичної психології і соціальної роботи, центрів професійного розвитку педагогічних працівників, керівникам ЗЗСО

Про узагальнення інформації
щодо впровадження відновного підходу
та створення Шкільних служб порозуміння
в закладах освіти за 2020-2021 н.р.

Відповідно до статі 76 Закону України «Про освіту», листа ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 27.07.2020 № 22.1/10-1495 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2020-2021 навчальний рік», листа КЗ ДНМЦ ПС від 12.08.2020 №01/03-130 «Про пріоритетні напрямки діяльності психологічної служби у системі освіти Донецької області на 2020-2021 навчальний рік: методичні матеріали та рекомендації» – Донецький обласний навчально-методичний центр психологічної служби системи освіти надає **узагальнену** аналітичну та статистичну інформацію щодо впровадження відновного підходу та створення Шкільних служб порозуміння в закладах освіти з метою профілактики та розв'язання конфліктів **за 2020-2021 навчальний рік** (додаток).

Просимо керівників довести вищезазначену інформацію до фахівців психологічних служб.

З повагою, в.о. директора

Н.В. Лугінець

Аналітична та статистична інформація
комунального закладу
«Донецький обласний навчально-методичний центр
психологічної служби системи освіти»
(далі – КЗ ДНМЦ ПС)
щодо впровадження відновного підходу
та створення Шкільних служб порозуміння в закладах освіти
за 2020-2021 навчальний рік

В сучасній освіті існують звичні способи вирішення конфліктів, які не завжди є ефективними, оскільки, як правило, залишаються незадоволеними інтереси та потреби однієї або обох сторін конфлікту. Альтернативою покращення навичок врегулювання конфлікту учасників освітнього процесу є впровадження відновного підходу та створення Шкільних служб порозуміння (далі – ШСП) в закладах освіти. Створення ШСП – це один із етапів впровадження в закладах освіти процесу миробудування та включення філософії відновлення та медіації до шкільної культури.

Протягом 2020-2021 навчального року в закладах освіти фахівцями психологічної служби Донецької області:

- активно проводилась презентація відновного підходу та роботи вже створених Шкільних служб порозуміння;
- проводилась просвітницька робота, з метою пропагування діяльності Шкільних служб порозуміння для адміністрації, педагогів, батьків, здобувачів закладів освіти;
- відбувалось навчання фахівців психологічної служби області.

Діяльність ШСП у закладі освіти має **реалізувати два суспільно значущі стратегічні завдання**: зменшення соціальної напруженості міжособистісних стосунків у шкільному колективі; формування навичок ненасильницького спілкування та нового досвіду виходу з конфліктних ситуацій іншими способами. У таблиці 1 наведені статистичні дані щодо кількості створених ШСП у закладах загальної середньої освіти за 2020-2021 навчальний рік у розрізі територіальних громад Донецької області.

Таблиця 1. Статистичні дані щодо створених ШСП

№ з/п	Назва територіальної громади	Кількість створених ШСП		
		психологічною службою закладу освіти	ювенальною превенцією Національної поліції	спільно психологічною службою закладу освіти з ювенальною превенцією Національної поліції
Бахмутський район				
1.	Бахмутська ТГ	11	0	0
2.	Званівська ТГ	0	0	0
3.	Світлодарська ТГ	2	0	0
4.	Сіверська ТГ	0	0	0
5.	Соледарська ТГ	0	0	0
6.	Торецька ТГ	2	0	0
7.	Часовоярська ТГ	0	0	0
	ВСЬОГО:	15	0	0
Волноваський район				
8.	Великоновосілівська ТГ	0	0	0
9.	Волноваська ТГ	0	0	0
10.	Вугледарська ТГ	0	0	0
11.	Комарська ТГ	0	0	0
12.	Мирненська ТГ	4	0	0
13.	Ольгинська ТГ	0	0	0
14.	Старомлинівська ТГ	0	0	0
15.	Хлібодарівська ТГ	0	0	0
	ВСЬОГО:	4	0	0
Краматорський район				
16.	Андріївська ТГ	0	0	0
17.	Дружківська ТГ	0	0	0
18.	Іллінівська ТГ	1	0	0
19.	Костянтинівська ТГ	14	0	0
20.	Краматорська ТГ	1	0	0
21.	Лиманська ТГ	1	3	0
22.	Миколаївська ТГ	1	0	0
23.	Новодонецька ТГ	0	0	0
24.	Олександрівська ТГ	1	0	0
25.	Святогірська ТГ	0	0	0
26.	Слов'янська ТГ	2	0	0

27.	Черкаська ТГ	0	0	2
ВСЬОГО:		21	3	2
<i>Маріупольський район</i>				
28.	Кальчицька ТГ	0	0	0
29.	Мангушська ТГ	0	1	0
30.	Маріупольська ТГ	15	2	4
31.	Нікольська ТГ	0	0	0
32.	Сартанська ТГ	0	0	0
ВСЬОГО:		15	3	4
<i>Покровський район</i>				
33.	Авдіївська ТГ	2	0	0
34.	Білозерська ТГ	0	0	0
35.	Гродівська ТГ	0	0	0
36.	Добропільська ТГ	0	0	0
37.	Криворізька ТГ	1	0	0
38.	Курахівська ТГ	0	1	1
39.	Мар'їнська ТГ	0	4	0
40.	Мирноградська ТГ	5	0	4
41.	Новогродівська ТГ	0	0	0
42.	Очеретинська ТГ	0	0	1
43.	Покровська ТГ	0	0	0
44.	Селидівська ТГ	0	0	0
45.	Удачненська ТГ	0	0	0
46.	Шахівська ТГ	0	0	0
ВСЬОГО:		8	5	6
ПІДСУМОК:		63	11	12

Звертаємо увагу, на наступні територіальні громади, в яких ведеться робота із впровадження відновного підходу та спостерігається збільшення ШСП: Бахмутська ТГ, Костянтинівська ТГ та Маріупольська ТГ. Також систематично використовують у своїй роботі відновні практики такі територіальні громади: Світлодарська, Торецька, Мирненська, Краматорська, Лиманська, Миколаївська, Олександрівська, Слов'янська, Черкаська, Мангушська, Авдіївська, Криворізька, Курахівська, Мар'їнська, Мирноградська та Очеретинська. Фахівці психологічної служби **систематично співпрацюють з ювенальною превенцією Національної поліції**, які сприяють створенню ШСП у закладах освіти. Всього в територіальних громадах створено **86 Шкільних служб порозуміння**.

ВАЖЛИВО! Активно використовують техніки відновного підходу заклади фахової передвищої освіти, професійної (професійно - технічної) освіти, спеціальні школи, загальноосвітні санаторні школи-інтернати, санаторно-оздоровчий центр соціальної реабілітації, які налічують **21 Студентську службу порозуміння**.

Таким чином, за узагальненими статистичними даними у Донецькій області налічується **107 Шкільних (Студентських) служб порозуміння**.

За 2020-2021 навчальний рік були проведені **тренінги**, які спрямовані на просвітницьку роботу, навчання та вирішення конфліктних ситуацій, передбачають відновлення порушених унаслідок конфлікту відносин його учасників та їхнього оточення, відшкодування завданої конфліктом шкоди та створення шкільної атмосфери, яка знижує ризик виникнення таких ситуацій. У таблиці 2 надані статистичні дані, що відображають кількість тренінгів, що були проведені протягом навчального року.

Таблиця 2. Кількість проведених тренінгів

№ з/п	Назва територіальної громади	Кількість проведених тренінгів
<i>Бахмутський район</i>		
1.	Бахмутська ТГ	31
2.	Званівська ТГ	-
3.	Світлодарська ТГ	22
4.	Сіверська ТГ	-
5.	Соледарська ТГ	-
6.	Торецька ТГ	6
7.	Часовоярська ТГ	0
	ВСЬОГО:	59
<i>Волноваський район</i>		
8.	Великоновосілівська ТГ	0
9.	Волноваська ТГ	0
10.	Вугледарська ТГ	0
11.	Комарська ТГ	0
12.	Мирненська ТГ	13
13.	Ольгинська ТГ	0
14.	Старомлинівська ТГ	0
15.	Хлібодарівська ТГ	-
	ВСЬОГО:	13

Краматорський район		
16.	Андріївська ТГ	-
17.	Дружківська ТГ	0
18.	Іллінівська ТГ	9
19.	Костянтинівська ТГ	181
20.	Краматорська ТГ	7
21.	Лиманська ТГ	11
22.	Миколаївська ТГ	2
23.	Новодонецька ТГ	0
24.	Олександрівська ТГ	1
25.	Святогірська ТГ	-
26.	Слов'янська ТГ	7
27.	Черкаська ТГ	14
ВСЬОГО:		232
Маріупольський район		
28.	Кальчицька ТГ	0
29.	Мангушська ТГ	10
30.	Маріупольська ТГ	122
31.	Нікольська ТГ	-
32.	Сартанська ТГ	-
ВСЬОГО:		132
Покровський район		
33.	Авдіївська ТГ	-
34.	Білозерська ТГ	0
35.	Гродівська ТГ	0
36.	Добропільська ТГ	0
37.	Криворізька ТГ	4
38.	Курахівська ТГ	3
39.	Мар'їнська ТГ	0
40.	Мирноградська ТГ	81
41.	Новгородівська ТГ	1
42.	Очеретинська ТГ	3
43.	Покровська ТГ	0
44.	Селидівська ТГ	0
45.	Удаченська ТГ	-
46.	Шахівська ТГ	0
ВСЬОГО:		92

*«-» - територіальні громади, які не надали інформацію

В рамках **підвищення кваліфікації та надання якісних послуг** з використанням відновних практик фахівці психологічної служби систематично удосконалюють свої знання та проходять онлайн курси, тренінги тощо. Так, протягом 2020-2021 навчального року **47 фахівців психологічної служби та педагогів** пройшли навчання з медіації. Кожного наступного навчального року фахівців, які володіють техніками відновного підходу стає більше, що підвищує якість надання послуг та пропагування вирішення конфліктних ситуацій мирним шляхом.

У **травні 2021 року** Програмою з відновлення та розбудови миру Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) на запит Донецького обласного навчально-методичного центру психологічної служби системи освіти було організовано **тренінговий курс з медіації для 18 фахівців психологічної служби**, а саме практичні психологи закладів загальної середньої освіти, закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, спеціальних шкіл, загальноосвітніх санаторних шкіл-інтернатів.

Як і раніше, тренінговий курс складається з трьох тренінгових модулів:

- ✓ «Альтернативне врегулювання спорів: базові навички» (тривалість – 4 дні);
- ✓ «Медіація та відновні практики: відпрацювання навичок» (тривалість – 3 дні);
- ✓ «Тренінг для тренерів з альтернативного врегулювання спорів, запобігання булінгу та базових навичок медіатора Шкільної служби порозуміння» (тривалість – 7 днів).

З метою подальшого формування у здобувачів освіти вміння ефективно вирішувати конфлікти, бути толерантними до думки інших, протистояти насильству, булінгу, дискримінації в колективі, брати відповідальність за побудову миру фахівцями психологічної служби **проводяться факультативи, гуртки, тренінги, курси** за програмами:

- ✓ «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації» (Андрєєнкова В. Л., Левченко К. Б., Матвійчук М. М.);
- ✓ «Кроки до порозуміння» (О. Пометун, І.Сущенко, І.Баранова);
- ✓ «Базові навички медіатора/медіаторки в закладах освіти. Створення та координація діяльності служб порозуміння з числа учнів/учениць для впровадження медіації за принципом «рівний-рівному/ рівна-рівній» (Андрєєнкова В.Л., Дацко О.В., Левченко К.Б., Лунченко Н.В.).

Вагомим кроком у побудові мирного освітнього простору та зменшенні рівня конфліктності в освітньому середовищі є кількість використання технік відновного підходу. Однією з таких є **Коло та медіація**. Коло це — відновна практика, що сприяє залученню до вирішення проблеми усіх зацікавлених осіб і забезпечує їхню активну участь в обговоренні ситуації та прийнятті рішень. Це одна з форм соціально-психологічної допомоги всім учасникам освітнього процесу в запобіганні, **профілактиці та розв'язанні конфліктів**, можливості звільнитися від негативних станів і знайти ресурс для спільного пошуку виходу з ситуації, формування безпечного простору, рівних можливостей і захисту інтересів усіх учасників.

Медіація створює умови для відновлення здатності людей розуміти одне одного і домовлятися про прийнятні для них варіанти вирішення проблем (за потреби – про заглажування заподіяної шкоди), що виникли внаслідок конфліктних ситуацій. Так, у **таблиці 3** наведені дані щодо кількості проведених кіл та медіацій у розрізі територіальних громад.

Таблиця 3. Кількість проведених кіл та медіацій

№ з/п	Назва територіальної громади	Кількість кіл	Кількість медіацій
Бахмутський район			
1.	Бахмутська ТГ	101	22
2.	Званівська ТГ	-	-
3.	Світлодарська ТГ	0	0
4.	Сіверська ТГ	-	-
5.	Соледарська ТГ	-	-
6.	Торецька ТГ	8	10
7.	Часовоярська ТГ	0	0
	ВСЬОГО:	109	32
Волноваський район			
8.	Великоновосілівська ТГ	0	0
9.	Волноваська ТГ	0	0
10.	Вугледарська ТГ	0	0
11.	Комарська ТГ	0	0
12.	Мирненська ТГ	10	31
13.	Ольгинська ТГ	0	0
14.	Старомлинівська ТГ	0	0
15.	Хлібодарівська ТГ	-	-
	ВСЬОГО:	10	31

Краматорський район			
16.	Андріївська ТГ	-	-
17.	Дружківська ТГ	0	0
18.	Іллінівська ТГ	9	8
19.	Костянтинівська ТГ	188	52
20.	Краматорська ТГ	2	0
21.	Лиманська ТГ	8	16
22.	Миколаївська ТГ	1	3
23.	Новодонецька ТГ	0	0
24.	Олександрівська ТГ	4	5
25.	Святогірська ТГ	-	-
26.	Слов'янська ТГ	8	7
27.	Черкаська ТГ	4	8
ВСЬОГО:		260	99
Маріупольський район			
28.	Кальчицька ТГ	0	0
29.	Мангушська ТГ	1	4
30.	Маріупольська ТГ	175	162
31.	Нікольська ТГ	-	-
32.	Сартанська ТГ	-	-
ВСЬОГО:		176	166
Покровський район			
33.	Авдіївська ТГ	-	-
34.	Білозерська ТГ	4	2
35.	Гродівська ТГ	0	0
36.	Добропільська ТГ	0	0
37.	Криворізька ТГ	7	10
38.	Курахівська ТГ	8	12
39.	Мар'їнська ТГ	22	4
40.	Мирноградська ТГ	57	39
41.	Новгородівська ТГ	0	0
42.	Очеретинська ТГ	6	8
43.	Покровська ТГ	0	0
44.	Селидівська ТГ	1	5
45.	Удаченська ТГ	-	-
46.	Шахівська ТГ	0	0
ВСЬОГО:		105	80

*«-» - територіальні громади, які не надали інформацію

Відповідно до даних таблиці 3 «Кількість проведених кіл та медіацій» систематично найбільшу кількість відновних технік використовують такі територіальні громади, як **Бахмутська, Костянтинівська, Маріупольська, Мирноградська, Мар'їнська.**

За допомогою технік Коло та медіація здобувачі освіти усвідомлюють відповідальність за скоєний вчинок, відповідну конфліктну ситуацію та можливість самостійно приймати рішення щодо вирішення конфліктних ситуацій. Тому відновні практики використовують і заклади обласної комунальної власності – за 2020-2021 навчальний рік для **студентської молоді** фахівцями психологічної служби було проведено **170 Кіл та 56 медіацій.**

Уміння адекватно виражати власні емоції та почуття можна сформувати **за допомогою виконання різноманітних технік (коло та медіація),** які є одним із шляхів до створення безпечного освітнього середовища у закладах освіти. Такі вміння формуються за допомогою вищезазначених технік, де кожен учасник намагається не лише виразити емоції, а й зрозуміти емоційний стан свого партнера, щоб дібрати інтонацію, яка виражатиме емоції, адекватні емоціям партнера. Коло та медіація дають можливість здобувачам освіти виражати емоції, котрі в повсякденному житті вони виражати не схильні.

Враховуючи той факт, що здобувачі освіти – це активні члени нашого суспільства, тому важливим кроком миробудування залишається побудова мирного освітнього простору та зменшення рівня конфліктів в учнівському середовищі. Молодь є майбутнім провідником побудови оновленої форми вирішення конфліктних ситуацій ненасильницьким шляхом. У **таблиці 4** наведені дані про кількість здобувачів освіти, що були залучені до впровадження відновного підходу у шкільне середовище.

Таблиця 4. Кількість отримувачів послуг (здобувачі освіти)

№ з/п	Назва територіальної громади	Кількість здобувачів освіти
<i>Бахмутський район</i>		
1.	Бахмутська ТГ	6678
2.	Званівська ТГ	-
3.	Світлодарська ТГ	320
4.	Сіверська ТГ	-
5.	Соледарська ТГ	-
6.	Торецька ТГ	211
7.	Часовоярська ТГ	0

	ВСЬОГО:	7209
<i>Волноваський район</i>		
8.	Великоновосілківська ТГ	0
9.	Волноваська ТГ	0
10.	Вугледарська ТГ	0
11.	Комарська ТГ	0
12.	Мирненська ТГ	103
13.	Ольгинська ТГ	0
14.	Старомлинівська ТГ	0
15.	Хлібодарівська ТГ	-
	ВСЬОГО:	103
<i>Краматорський район</i>		
16.	Андріївська ТГ	-
17.	Дружківська ТГ	0
18.	Іллінівська ТГ	441
19.	Костянтинівська ТГ	5494
20.	Краматорська ТГ	161
21.	Лиманська ТГ	523
22.	Миколаївська ТГ	124
23.	Новодонецька ТГ	0
24.	Олександрівська ТГ	60
25.	Святогірська ТГ	-
26.	Слов'янська ТГ	61
27.	Черкаська ТГ	221
	ВСЬОГО:	7085
<i>Маріупольський район</i>		
28.	Кальчицька ТГ	0
29.	Мангушська ТГ	113
30.	Маріупольська ТГ	5869
31.	Нікольська ТГ	-
32.	Сартанська ТГ	-
	ВСЬОГО:	5982
<i>Покровський район</i>		
33.	Авдіївська ТГ	-
34.	Білозерська ТГ	6
35.	Гродівська ТГ	0
36.	Добропільська ТГ	0
37.	Криворізька ТГ	166
38.	Курахівська ТГ	404

39.	Мар'їнська ТГ	215
40.	Мирноградська ТГ	3203
41.	Новгородівська ТГ	0
42.	Очеретинська ТГ	115
43.	Покровська ТГ	0
44.	Селидівська ТГ	26
45.	Удачненська ТГ	-
46.	Шахівська ТГ	0
	ВСЬОГО:	4135

*«-» - територіальні громади, які не надали інформацію

Наведені вище статистичні дані вказують на активну роботу фахівців психологічної служби із здобувачами освіти таких територіальних громад як, **Бахмутська, Світлодарська, Торецька, Мирненська, Іллінівська, Костянтинівська, Краматорська, Лиманська, Миколаївська, Черкаська, Мангушська, Маріупольська, Криворізька, Курахівська, Мар'їнська, Мирноградська, Очеретинська.** Відповідна робота сприяє вичерпанню конфлікту, бажання сторін досягти миру та має просвітницько-профілактичний характер насильства, булінгу у шкільному середовищі.

Хочемо зазначити, що студентська молодь – це здобувачі освіти, вік яких збігається з початком періоду зрілості, що характеризується посиленням свідомих мотивів поведінки. Стають більш стійкими такі якості особистості, як цілеспрямованість, рішучість, витримка, наполегливість, самостійність, уміння володіти собою, що є важливими якостями майбутніх медіаторів. Таким чином, за 2020-2021 навчальний рік у закладах обласної комунальної власності було залучено до впровадження відновного підходу **3 224 особи.**

Не менш важливою є **просвітницька робота з педагогічним колективом, адміністрацією закладу освіти та батьками.** Тому що, ненасильницька взаємодія між людьми є основою гуманістичної психології та ґрунтується на повазі до іншого, розумінні та безумовному прийнятті своєрідності життєвої позиції іншої особи. А також, в першу чергу, допомагає батькам та педагогам надавати можливість здобувачам освіти самостійно вирішувати мирним шляхом конфліктні ситуації. У таблиці 5 «Кількість отримувачів послуг (педагоги та батьки)» наведені відповідні статистичні дані.

Таблиця 5. Кількість отримувачів послуг (педагоги та батьки)

№ з/п	Назва територіальної громади	Кількість отримувачів послуг педагога	Кількість отримувачів послуг батьки
Бахмутський район			
1.	Бахмутська ТГ	471	6586
2.	Званівська ТГ	-	-
3.	Світлодарська ТГ	8	17
4.	Сіверська ТГ	-	-
5.	Соледарська ТГ	-	-
6.	Торецька ТГ	0	0
7.	Часовоярська ТГ	0	0
	ВСЬОГО:	479	6603
Волноваський район			
8.	Великоновосіклівська ТГ	0	0
9.	Волноваська ТГ	0	0
10.	Вугледарська ТГ	0	0
11.	Комарська ТГ	0	0
12.	Мирненська ТГ	51	24
13.	Ольгинська ТГ	0	0
14.	Старомлинівська ТГ	0	0
15.	Хлібодарівська ТГ	-	-
	ВСЬОГО:	51	24
Краматорський район			
16.	Андріївська ТГ	-	-
17.	Дружківська ТГ	0	0
18.	Іллінівська ТГ	44	694
19.	Костянтинівська ТГ	389	612
20.	Краматорська ТГ	0	0
21.	Лиманська ТГ	64	458
22.	Миколаївська ТГ	30	0
23.	Новодонецька ТГ	0	0
24.	Олександрівська ТГ	15	60
25.	Святогірська ТГ	-	-
26.	Слов'янська ТГ	6	18
27.	Черкаська ТГ	31	26
	ВСЬОГО:	579	1868
Маріупольський район			
28.	Кальчицька ТГ	0	0

29.	Мангушська ТГ	0	20
30.	Маріупольська ТГ	451	3421
31.	Нікольська ТГ	-	-
32.	Сартанська ТГ	-	-
	ВСЬОГО:	451	3441
Покровський район			
33.	Авдіївська ТГ	-	-
34.	Білозерська ТГ	2	4
35.	Гродівська ТГ	0	0
36.	Добропільська ТГ	0	0
37.	Криворізька ТГ	18	104
38.	Курахівська ТГ	25	0
39.	Мар'їнська ТГ	29	0
40.	Мирноградська ТГ	250	898
41.	Новогродівська ТГ	10	0
42.	Очеретинська ТГ	12	0
43.	Покровська ТГ	0	0
44.	Селидівська ТГ	0	2
45.	Удачненська ТГ	-	-
46.	Шахівська ТГ	0	0
	ВСЬОГО:	346	1008

*«-» - територіальні громади, які не надали інформацію

Отже, щоб розв'язувати конфлікти на довготривалій основі, необхідно створити атмосферу, в якій батьки та вчителі вважатимуть будь-які прояви агресивної поведінки соціально неприйнятними. За вищезазначеними даними відповідна активна просвітницька робота проводиться у наступних територіальних громадах: **Бахмутська, Мирненська, Іллінівська, Костянтинівська, Лиманська, Маріупольська, Мирноградська.**

У закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, спеціальних школах, загальноосвітніх санаторних школах-інтернатах, санаторно-оздоровчому центрі соціальної реабілітації, також проводилась робота щодо просвітницької діяльності серед педагогічного колективу та батьків здобувачів освіти. За 2020-2021 навчальний рік фахівцями психологічної служби було охоплено **423 педагоги та 1 216 батьків.**

Робота з впровадження відновних практик дає можливість учасникам освітнього процесу самореалізуватись та сприяє розвитку в здобувачів освіти:

- поваги до права кожного, захисту своїх інтересів та потреб (без шкоди чужим інтересам та потребам);
- культури конструктивної поведінки в конфлікті;
- чуйності до переживань інших;
- уміння поставити себе на місце іншого;
- здатності приймати інших;
- почуття власної гідності та самоповаги;
- усвідомлення сили свого впливу на навколишній світ.

Звертаючи увагу на той факт, що медіація в Україні налічує вже 25-річний досвід існування, для багатьох цей термін є незнайомим. Але цей спосіб вирішення конфліктів вже давно успішно використовується по всьому світу в різних галузях діяльності, а саме безпосередньо в закладах освіти.

Заклади освіти ставлять собі за мету всебічний розвиток дитини, створення умов для засвоєння ефективних моделей поведінки з ровесниками, проте певний рівень конфліктності серед однолітків не дозволяє в повною мірою досягти поставлених цілей. Тому впровадження відновного підходу та створення ШСП забезпечують дотримання загальнолюдських прав; формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, а також до дискримінації за будь-якими ознаками. ШСП створюють атмосферу безпеки в дитячому та молодіжному колективі, забезпечують процес конструктивної комунікації учнівської молоді з оточуючими.

Виконавець:
Шамардіна А.В.
(095) 81 56 391